

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1715/2022
01.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Гордане Џакула и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиља АА из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Срђан Конаков адвокат из ..., против тужене Техничке школе „Милева Марић Ајнштајн“ из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3667/21 од 02.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 01.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3667/21 од 02.02.2022. године, става другог изреке.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3667/21 од 02.02.2022. године у ставу другом и трећем изреке и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 259/2021 од 13.10.2021. године у делу става другог, ставу трећем и четвртном изреке тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да исплати: тужиљи АА за период од 01.10.2017. године до 30.09.2019. године накнаду трошкова за исхрану у току рада у износу од 99.177,04 динара са законском затезном каматом од 08.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 15.419,62 динара и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 105.606,62 динара са законском затезном каматом од 08.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 16.424,08 динара и тужиљи ББ за период од 01.12.2017. године до 31.10.2020. године на име трошкова за исхрану у току рада износ од 103.415,20 динара са законском затезном каматом од 20.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 17.209,94 динара и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 109.023,85 динара са законском затезном каматом од 20.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 16.786,54 динара и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиље да на име трошкова поступка исплате туженој износ од 42.000,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 259/2021 од 13.10.2021. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиљи АА за период од 01.10.2017. године до 30.09.2020. године исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада у износу од 103.889,36 динара са законском затезном каматом почев од 08.01.2021. године до исплате и обрачунску законску затезну камату у износу од 17.953,01 динар, као и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 111.306,78 динара са законском затезном каматом од 08.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 18.269,16 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи ББ за период од 01.12.2017. године до 31.10.2020. године исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада у износу од 103.415,20 динара са законском затезном каматом од 20.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 17.209,94 динара, као и накнаду трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у износу од 109.023,85 динара са законском затезном каматом од 20.01.2021. године до исплате и обрачунату законску затезну камату у износу од 16.786,54 динара. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиљама накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке тужиље су ослобођене обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3667/21 од 02.02.2022. године, ставом првим изреке делимично је усвојена жалба и преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 259/21 од 13.10.2021. године тако што је преко износа од 95.177,04 динара на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и преко износа обрачунате затезне камате од 15.419,62 динара, као и преко износа од 105.606,62 динара на име регреса за коришћење годишњег одмора и преко износа обрачунате законске затезне камате од 16.424,08 динара захтев тужиље АА одбијен као неоснован Ставом другим изреке, у преосталом делу жалба тужене је одбијена као неоснована и потврђена првостепена пресуда. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиље су у радном односу код тужене и распоређене су на радно место ... . Тужиљама је плата обрачунавана множењем утврђеног коефицијента од 6,30 са основицом коју је утврдила Влада Републике Србије. Тако обрачуната плата била је нижа од минималне зараде, због чега је тужена вршила корекцију – доплату до износа минималне зараде. У обрачунским листама тужена није посебно исказивала накнаду за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом одредби материјалног права цитираних у образложењима пресуда усвојили тужбени захтев. По становишту судова, тужиљама је у спорном периоду исплаћивана плата у висини минималне зараде у којој нису садржане спорне накнаде, због чега тужиље имају право на њихову исплату у висини утврђеној вештачењем, према критеријумима из Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности који су најповољнији за тужену.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су у овом спору погрешно применили материјално право.

Тужиље су запослене у средњој школи, па се зато на утврђење и обрачун њихове плате, накнада и додатака примењују прописи којима се уређују плате, зараде и друга примања запослених у јавним службама. На примену тих прописа упућује одредба члана 187. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије“ број 88/17 ... 129/21).

Начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређен је Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“ број 34/11 ... 86/19). Одредбом члана 3. став 1. тог закона прописано је да основицу за обрачун и исплату плата утврђује Влада Републике Србије, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне Скупштин Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. тог закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему и сагласно ставу 2. те одредбе садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Коефицијенте за обрачун плата запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе утврђује Влада Републике Србије Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, која је донета на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама.

Одредбом члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и за исхрану у току рада, ако послодавац то право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбе тог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено.

Следствено изложеном, Закон о раду се супсидијерно примењује на запослене у јавним службама само у случају да посебним законом њихов положај, права, обавезе и одговорности нису другачије уређени. Како је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи додатак за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, то наведена одредба посебног закона искључује примену члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Ни Посебан колективни уговор за запослене у јавним службама, нити Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика то право не предвиђа. Важећим Посебним колективним уговором за запослене у основним и средњим школама утврђено је њихово право на плату у висини минималне зараде, али не и право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора запосленима који примају плату у висини минималне зараде. С обзиром да је накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у спорном периоду тужиљама исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њихове плате, не припада им право на додатну исплату накнада које потражују тужбом, без обзира на чињеницу да им је плата исплаћивана у висини минималне зараде.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Тужена је успела у спору и зато има право на накнаду трошкова поступка у складу са одређеним захтевом и Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката и то за састав одговора на тужбу у износу од 6.000,00 динара и трошкове састава жалбе и ревизије у износу од по 18.000,00 динара,

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић